

GIMNAZIJA ŠKOFJA LOKA
december 2020

VARSTVO OSEBNIH PODATKOV V VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH ZAVODIH V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

(avtor: mag. Urban Brulc: svetovalec informacijske pooblaščenke)

Nekaj poudarkov, koristnih za strokovne delavce na šoli (1. del)

UPORABA SPLETNE UČILNICE

Šola za potrebe šole na daljavo pristopi k ARNES-ovim spletnim učilnicam z vsemi funkcionalnostmi, ki jih omogočajo.

Sistem spletnih učilnic je dovolj varovan za varno uporabo (npr. razdelitev AAI računov). Posebno pozornost (kam se gradiva shranjujejo, koliko časa se shranjujejo, za kakšen namen) naj učitelji in predavatelji namenijo vsebinam, ki jih pošiljajo dijaki in študenti in vključujejo osebne podatke. Mesto shranjevanja naj bo varno, rok hrambe določen, po izteku roka hrambe, se morajo podatki izbrisati.

Trenutni Informacijski pooblaščenec ne zahteva, da bi s ponudniki spletnih učilnic morali skleniti pogodbo o obdelavi.

UPORABA RAZLIČNIH VRST APLIKACIJ OZ. PLATFORM PRI DELU IN POUKU NA DALJAVO

Izbor aplikacij za uporabo izobraževanja in šole na daljavo je svoboden. V kolikor aplikacija ni varna, jo odsvetujemo. Na spletnih straneh CERT.SI, SAFE.SI in spletni strani Informacijskega pooblaščenca lahko preverite, ali so bili podani pomisleki za katero aplikacijo.

Predpisa, katero aplikacijo naj šola uporablja, ni. Uporabljajo se lahko tudi aplikacije, ki ne omogočajo šifriranja, saj v šolstvu to načeloma ni potrebno (ne izmenjujejo se npr. zdravstveni podatki). Aplikacije, ki so sprejemljive, so: Zoom (verzija 4.6.9 in novejša so ustrezna), Skype Meet Now, Cisco Webex (zagotavlja tudi šifriranje podatkov), MS Teams (zagotavlja tudi šifriranje podatkov), Starleaf, GoToTraining, GoToMeeting.

Uporaba klasičnih družbenih omrežij (npr. Facebook Messenger) se ne priporoča (razen v izjemah, kjer ni možno zagotoviti druge poti). V izogib resnim incidentom (npr. da nepridiprav prevzame nadzor na kamero ali prevzame določena gesla ali podatke sporoča družbenemu omrežju), svetujemo, da se dijake in študente opozori na varno rabo aplikacije.

Zaenkrat pogodb o obdelavi osebnih podatkov s platformami ni potrebno podpisovati. Šolam, ki uporabljajo Google platformo in aplikacije (Gmail, cloud ...) zaenkrat v času šole na daljavo in epidemije Covid-19 ni potrebno z Googlom sklepati pogodb o obdelavi (kljub temu, da je bil Privacy Shield preklican). Na tem področju še ni dodelanega jasnega stališča Slovenije in EU.

ZASEBNOST PEDAGOGO

Pedagog v skladu s politiko šole organizira videokonference z namenom ocenjevanja, razgovorov z dijaki in študenti, preverjanja znanja, poučevanja, informiranja. Pripravlja tudi videoposnetke za uporabo v spletnih učilnicah. Pri teh aktivnostih so ne le učencem/dijakom in študentom, temveč tudi staršem in morebitnim drugim otrokom iz družine na voljo osebni videz, govorne in glasovne lastnosti, gibalne lastnosti, osebnostne lastnosti, ozadje (zasebni prostor), morebitne tretje osebe ipd.

Kljub temu, da gre za okrnjeno zasebnost pedagoga, lahko šola od pedagoga dopustno zahteva takšen način poučevanja, saj mora pedagog izpolnjevati obveznosti po 48. členu Zakona o delovnih razmerjih. Za varstvo osebnih podatkov, ki bi jih pedagog lahko razkril med poučevanjem na daljavo, mora poskrbeti sam (primerna urejenost, koliko se posneti oz. ne posneti (npr. samo govor in učno snov), ozadje ...).

Enako velja za dijake, starše in študente.

VIDEOKONFERENCE (SNEMANJE, VKLOP KAMER, VIDEOPOSNETKI, SODELOVANJE TRETJIH OSEB ...)

Kadar gre za pouk na daljavo, učitelju in predavatelju ni dopustno snemati videokonferenc z dijaki ali študenti. Velja enako pravilo kot za izvajanje pouka v šoli, kjer je snemanje nedopustno. Izjemoma je dovoljeno snemati vsebine, ki niso vezane neposredno na izvajanje pouka, vendar izključno s privolitvijo vseh prisotnih na videokonferenci.

Kadar gre za pouk na daljavo dijaku ali študentu prav tako ni dopustno snemanje videokonference. Svetujemo, da šola za dijake in študente pripravi navodila uporabe videokonferenc in jih o tem obvesti. Šola od dijakov in študentov lahko zahteva, da pri video učnih urah razkrijejo kamero, kadar gre za obvezne učne vsebine. Pri neformalnih srečanjih tega ne more zahtevati.

Šola od dijakov in študentov lahko zahteva, da pri glasbi in telovadbi posnamejo igranje, petje ali telovadno vajo vezane na obvezne učne vsebine, zlasti zaradi ocenjevanja. Za to učitelji in predavatelji ne potrebujejo dodatne privolitve. Učitelji in predavatelji morajo biti pozorni na obdelavo videov, ki jih prejmejo (kje se shranjujejo, koliko časa, kdo ima dostop, po preteku roka hrambe se izbriše ...).

Snemanje sobe učenca ali dijaka je dopustno, ga je pa prej potrebno obvestiti o tem, da lahko ustrezno poskrbi za zasebnost.

V kolikor v videokonferenci poleg povabljenih učencev vstopajo še tretje neznane osebe, je to kršitev varstva osebnih podatkov. Učitelji in predavatelji lahko videokonference organizirajo tako, da vanje sami spuščajo dijake in študente, prav tako svetujemo, da se dijake in študente opozori, da učenci ne smejo deliti vabil tretjim osebam.

Šola od dijakov in učencev lahko zahteva, da se v videokonferenci prijavijo s pravim imenom in priimkom.

V kolikor videokonferenco spremljajo starši, ne gre za kršitev varstva osebnih podatkov, je pa fer, da se razkrijejo.

Pri izvajanju govornih ur prek videokonference z več starši ločeno, vendar v isti seji, za katero prejmejo vsi isto povabilo morajo biti učitelji pozorni na to, da pri pogovoru z naslednjimi starši prekinejo pogovor s prejšnjimi starši, sicer gre za kršitev varstva osebnih podatkov.

V kolikor eden izmed učencev ali dijakov na videokonferenci spontano razkrije dejstvo, ki je denimo povezano z osebnim podatkom enega izmed sošolcev (npr. da je mati zbolela za Covid-19,) to ni dopustno ravnanje. Šola sicer za to ni odgovorna, svetujemo pa, da se dijake in študente v pravilniku opozori, naj na videokonferencah ne razkrivajo osebnih podatkov drugih.

TELEFONSKA KOMUNIKACIJA S STARŠI

Šola za posredovanje zasebne telefonske številke pedagoga staršem za namen izvajanja telefonskih govornih ur potrebuje privolitev pedagoga/učitelja. Privolitev je lahko tudi ustna in neformalna. Če učitelj ali predavatelj ne privoli, to ne vpliva na njegovo dolžnost, da govornih ure izpelje drugače (na drug način). Vodenje posebne evidence pogovora se ne priporoča.

GOVORILNE URE

V kolikor šola govornih ur izvaja tako, da se prijave zbirajo prek spletne aplikacije (npr. Doodle), kjer vsi starši vidijo tudi vpisane termine drugih staršev, gre za kršitev varstva osebnih podatkov. Svetujemo, naj se v aplikacijo vpiše samo ime otroka, dostopnost aplikacije pa naj bo le znotraj razreda.

V kolikor si pedagog za namen govornih ur naredi izpis o otrokovih lastnostih, razvoju, uspehih, problemih ... svetujemo, da se takšen zapis vodi na osebni ravni in se ga zato ne izroča staršem. Starši bi bili do takšnega dokumenta upravičeni, če bi šlo za šolski dokument.

Zbral in uredil: Jože Bogataj, ravnatelj

The image shows a handwritten signature in black ink, which appears to be 'Jože Bogataj'. To the right of the signature is a circular official stamp. The stamp contains the text 'GIMNAZIJSKA ŠKOLA ŠKOFJA LOKA' around the top edge and 'ŠKOFJA LOKA' around the bottom edge. In the center of the stamp is a shield-shaped emblem. At the bottom of the stamp, the number '2' is printed.

